

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. gegužės 21 d. Nr. 21RE3-189 (AG3-114/25-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos dėl administracinio sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. (toliau – pareiškėjas) 2026 m. balandžio 7 d. pateiktu skundu „Dėl VTPSI viršininko A. S. sprendimo Nr. 2D-8055 panaikinimo ir tyčinio piktnaudžiavimo teise“ (toliau – skundas) prašo Komisijos panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – atsakovė, Inspekcija) 2026 m. balandžio 3 d. sprendimą Nr. 2D-8055 „Dėl Jūsų skundo ([duomenys neskelbtini])“ (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Inspekciją sudaryti naują komisiją „be Alytaus pareigūnų“ atlikti faktinį patikrinimą.

Pareiškėjas pažymi, kad skundu jis teikia „<...> faktinius duomenis apie VTPSI viršininko A. S. sąmoningą bandymą klaidinti, klastoti faktines aplinkybes ir dengti pavojingą statybos broką objekte [duomenys neskelbtini]“.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimo teiginiu, „kad situacija nepasikeitė nuo 2024 m.“. Pasak jo, šis teiginys klaidingas, nes pateikta 2026 m. kovo 12 d. fotofiksacija įrodo progresuojančią eroziją ir nuošliaužas, nes 2024 m. tyrimo metu šių procesų nebuvo. Pareiškėjas mano, kad „<...> A. S. sąmoningai ignoravo vaizdinį įrodymą apie pasikeitusią faktinę būklę, siekdamas biurokratinėmis priemonėmis nutraukti skundo nagrinėjimą ir nuslėpti avarinę būklę“.

Pareiškėjas nesutinka ir su atsakovės pozicija, kad kūdros priežiūra nėra Inspekcijos kompetencijos ribose. Remiantis techniniu projektu 09/2021 į kūdrą nukreiptas išvalytų nuotekų vamzdynas F11. Kūdra, anot pareiškėjo, teisiškai yra nuotekų šalinimo sistemos sudėtinė dalis (nuotekų imtuvas). Sklypo plane (brėžinys Nr. 09/2021-STDP-LVN-B-1) nurodyta, kad erozijos zonoje eina nuotekų tinklai (F1) su 2,5 m apsaugos zona. Pasak pareiškėjo, atsakovė „<...> legalizuoja inžinerinio vamzdyno PVC d110 avarinę būklę“.

Pareiškėjas pažymi, kad atsakovė informacinėje sistemoje „Infostatyba“ turi prieigą prie visos techninio projekto Nr. 09/2021 dokumentacijos. Viršininkas A. S., pasirašydamas skundžiamą Sprendimą, matė (arba privalėjo matyti) Suvestinį inžinerinių tinklų planą, kuriame nurodyta, kad visos nuotekos iš valymo įrenginio yra nukreiptos tiesiai į kūdrą (vamzdis F11). Pareiškėjo nuomone, toks veikimas yra „<...> tyčinis statybos proceso skaidymas, siekiant nusikratyti atsakomybės už nesaugų inžinerinį sprendimą“. Pareiškėjo teigimu, kai nuotekos nukreipiamos į kūdrą, ji teisiškai tampa nuotekų šalinimo sistemos dalimi (inžineriniu statiniu), kurios saugą ir šlaitų stabilumą Inspekcija privalo kontroliuoti pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (toliau – Statybos

įstatymas). Sprendimą pasirašęs asmuo, neigdamas kūdros, kaip nuotekų sistemos dalies, statusą, šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAI) įtvirtintus objektyvumo ir draudimo piktnaudžiauti tarnyba principus.

Pareiškėjo vertinimu, konstatavimas Sprendime, jog „pažeidimų nenustatyta“, prieštarauja paties statytojo patvirtintam projektui. Projekto aiškinamajame rašte nustatyta, kad „Kūdros šlaite, kur bus išleidžiamos išvalytos nuotekos, kad nebūtų žemės erozijos, šlaitas ir dugnas sutvirtinamas lauko akmenimis“. Anot pareiškėjo, Inspekcijos vadovybė, teigdama, kad pažeidimų nėra, klastoja duomenis, nes objektas neatitinka techninio projekto.

Pareiškėjas taip pat atkreipia dėmesį, kad geologinėje ataskaitoje (Nr. 31534-2021) buvo perspėta dėl šlaitų nestabilumo ir nuošliaužų tikimybės silpname grunte.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė nurodo, kad Inspekcijoje 2026 m. kovo 26 d. gautas pareiškėjo skundas dėl Inspekcijos darbuotojos V. J., parengusios 2026 m. kovo 25 d. raštą Nr. 2D-6923, veiksmų, atsakant į ankstesnį (2026 m. kovo 12 d.) pareiškėjo skundą dėl kūdros kranto slinkimo (toliau – skundas Inspekcijai). Šiuo skundu pareiškėjas prašė: „1. Nedelsiant pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą dėl vyriausiosios specialistės V. J. veiksmų / neveiklumo. 2. Nušalinti minėtą pareigūnę nuo bet kokio tolesnio skundų nagrinėjimo dėl akivaizdaus šališkumo ir galimų korupcinių ryšių su kaimyninio sklypo ([duomenys neskelbtini]) savininkais. 3. Atlikti faktinių aplinkybių patikrinimą vietoje ([duomenys neskelbtini]), dalyvaujant nešališkiems inspektoriams, ir užfiksuoti šlaito griūties faktą. 4. Informuoti mane apie priimtas drausmines priemones už piliečio klaidinimą ir valstybės institucijos vardo žeminimą.“

Inspekcija 2026 m. balandžio 3 d. pateikė pareiškėjui atsakymą – Sprendimą. Sprendime nurodė, kad 2024 m. gegužės 29 d. raštu Nr. 2D-11463 Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas (toliau – Departamentas) atsakė pareiškėjui į jo 2023 m. lapkričio 16 d. skundą, nurodydamas, kad objektų (nagrinėjamu atveju – kūdros), kurie nėra statiniai, įrengimo priežiūra nepriskirta Inspekcijos kompetencijai, paaiškintas aktualus teisinis reglamentavimas. Taip pat Sprendime konstatuota, kad skundas Inspekcijai yra deklaratyvus pobūdžio, o hipotetinės išvados ir spėliojimai nepagrįsti jokiais objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis. Taip pat Sprendime buvo nurodyta, kad pats faktas, jog pareiškėjo netenkina Inspekcijos darbuotojų sprendimai, nėra pagrindas konstatuoti darbuotojo piktnaudžiavimą, neveikimą ar neteisėtus veiksmus, todėl tarnybinių nusižengimų tyrimai, nesant tam pagrindo, atliekami nebus. Be kita ko, Sprendimu konstatuota, jog pareiškėjas nenurodė jokių konkrečių, pagrįstų faktų, įrodančių inspektorės V. J. šališkumą, todėl minėta inspektorė nuo pareiškėjo skundų nagrinėjimo nušalinta nebus.

Nurodo, kad nagrinėjamu atveju Inspekcija veikė teisės aktų – *lex specialis*, t. y. Priežiūros įstatymo (*reikia suprasti – Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo*, toliau – Priežiūros įstatymas) nustatytų sąlygų ribose, laikydamasi viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai.

Atsakovė cituoja VAI 2 straipsnio 10 ir 12 dalies, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 6 straipsnio, 8 straipsnio 1 dalies reglamentavimą. Taip pat atsakovė akcentuoja Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 24 straipsnio 2 dalies 7 punkto reikalavimą, t. y. skunde nurodyti aplinkybes, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinančius įrodymus.

Apibendrindama atsakovė pažymi, kad kreipiantis į ikiteisminio ginčų nagrinėjimo instituciją, skundo turiniui ir formai nustatomi iš esmės tie patys, kaip ir kreipiantis į teismą, reikalavimai, kuriuose įtvirtinta pareiškėjo pareiga aiškiai ir konkrečiai suformuluoti skundo (prašymo) dalyką ir pagrindą, nurodyti konkretų skundžiamą veiksma (neveikimą) ar teisės aktą, jo įvykdymo (priėmimo) datą (ABTĮ 24 straipsnio 2 dalies 6, 7 ir 8 punktai).

Atsakovės teigimu, nagrinėjamu atveju pareiškėjo skunde Inspekcijai nebuvo nurodoma, kas ir kaip pažeidžia pareiškėjo teises ir teisėtus interesus. Teigia, kad skunde Komisijai taip pat

nenurodoma, kaip skundžiamas Sprendimas pažeidžia pareiškėjo teises ir interesus, kuriuos galėtų ginti Inspekcija ar Komisija, nenurodomos aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai. Pateikia aktualius Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) išaiškinimus dėl administracinio akto tinkamo motyvavimo ir pareiškėjo materialinio teisinio reikalavimo pagrindimo.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjas neturi teisės vykdyti Inspekcijos veiksmų bendrosios priežiūros, neturi teisės reikalauti, kad Inspekcija priimtų vienokį ar kitokį sprendimą. Daroma išvada, kad pareiškėjas prašo panaikinti skundžiamą raštą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad siekia kitokio savo skundų išnagrinėjimo rezultato.

Remdamasi LVAT jurisprudencija, Inspekcija akcentuoja, kad pareiškėjas skundą Inspekcijai teikė išskirtinai dėl vyriausiosios specialistės V. J. veiksmų, neveikimo nagrinėjant kitą pareiškėjo skundą. Atsakovės įsitikinimu, pareiškėjo Komisijai pateiktame skunde keliama klausimai nesusiję su pareiškėjo skundo Inspekcijai turiniu ir skundžiamu Sprendimu. Be kita ko, teigia, kad pareiškėjo skundo argumentai niekaip neįrodo skundžiamo Sprendimo neteisėtumo. Pareiškėjas nei skunde Komisijai, nei iki Sprendimo priėmimo Inspekcijai nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurių pagrindu būtų galima teigti, jog Inspekcijos Departamento vyriausioji specialistė V. J. būtų netinkamai vykdžiusi savo pareigas, piktnaudžiavusi tarnybine padėtimi ar kitaip pažeidusi teisės normas. Aplinkybė, jog pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos priimtais sprendimais, savaime neįrodo Inspekcijos pareigūnų ar padalinių netinkamo veikimo. Tvirtina, kad skundas Inspekcijai nebuvo priežastimi pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą ar nušalinti minimą Inspekcijos darbuotoją nuo pareiškėjo skundų nagrinėjimo ateityje, nes pareiškėjas nepateikė jokio objektyvaus, aiškaus faktinio pagrindimo, nenurodė aplinkybių, kuriomis grindžia savo reikalavimą (skundo (prašymo) pagrindą) ir objektyviais duomenimis nepagrindė savo reikalavimų. Vien tai, kad pareiškėjas nesutinka su skundo Inspekcijai išnagrinėjimo rezultatu savaime neįrodo, kad Inspekcija netinkamai ar neobjektyviai vertino skunde Inspekcijai nurodytus argumentus ir prie jo pridėtus rašytinius įrodymus. Pažymi, kad Inspekcija atlikdama pareiškėjo skundo Inspekcijai tyrimą veikė teisės aktų nustatyta tvarka.

Inspekcijos vertinimu, pareiškėjo skundo argumentai yra niekuo nepagrįsti, tai tik pareiškėjo subjektyvi nuomonė, neteisingas įstatymo vertinimas. Pareiškėjas nepateikia jokių objektyvių duomenų, pagrindžiančių skundo argumentus, kurie yra deklaratyvaus pobūdžio, nuomonės pareiškimas, todėl atmestini kaip nepagrįsti.

Pakartotinai akcentuoja, kad, vadovaujantis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 7 straipsnio 2 dalies 7 punktu, skunde turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai. Ši nuostata reiškia, kad pareiškėjas turi įrodyti keliamų reikalavimų pagrįstumą. Nagrinėjamoje byloje prašydamas panaikinti Sprendimą, pareiškėjas privalo įrodyti bent vieną iš Administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ABTĮ) įtvirtintų skundžiamo teisės akto panaikinimo pagrindų. Perteikia teisės akto panaikinimo pagrindus pagal ABTĮ 91 straipsnio 1 dalį. Atsakovės teigimu, skunde Komisijai nurodyti argumentai dėl Sprendimo neteisėtumo yra nepagrįsti ir neįrodantys jo panaikinimo pagrindų, numatytų ABTĮ.

Atsakovės vertinimu, Sprendimas yra teisėtas ir motyvuotas, priimtas nepažeidžiant procedūrų ir teisės aktų reikalavimų, priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto, jame nurodytos pagrindinės faktinės aplinkybės ir argumentai, teisinis pagrindas, jis atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, todėl jį naikinti nėra teisinio pagrindo.

Atsiliepime daroma išvada, kad pareiškėjas skundžia Sprendimą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad siekia kitokio skundo Inspekcijai išnagrinėjimo rezultato. Teigia, kad net ir patenkinus pareiškėjo skundą, nustatytos aplinkybės ir skundo Inspekcijai išnagrinėjimo rezultatas nepasikeis, kadangi Inspekcija, remiantis imperatyviais teisės aktų reikalavimais, nustatytų sąlygų ribose, laikydamasi viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai, pakartotinai nenustatytų pažeidimų, susijusių su Inspekcijos Departamento vyriausiosios specialistės V. J. veiksmų, tariamo neveikimo nagrinėjant kitus pareiškėjo skundus.

Atsakovė laikosi pozicijos, kad ji, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais, parengė Sprendimą, kuris savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto ir jį priimant nebuvo pažeistos pagrindinės procedūros, kurios užtikrina visų objektyvių aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, t. y. nėra pagrindo Sprendimą naikinti ABTĮ 91 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais. Atsakovės nuomone, skunde nurodytos aplinkybės nepagrindžia, jog Sprendimas galėtų būti panaikintas bent vienu ABTĮ 91 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu.

Pareiškėjas, susipažinęs su atsakovės atsiliepimu, pateikė Komisijai rašytinius paaiškinimus.

Pareiškėjas nurodo, kad nesutinka su atsakovės pozicija, kad situacija tapati 2024 m. tyrimui. Teigia, kad jo pateikta fotofiksacija įrodo progresuojančią grunto eroziją ir šlaito griūtį, kurių 2024 m. nebuvo. Vertina, kad atsakovė sąmoningai ignoruoja naujus faktinius duomenis, kad išvengtų pareigos atlikti naują tyrimą. Pakartotinai teikia prieštaravimus dėl atsakovės pozicijos, kad kūdra nėra Inspekcijos kompetencijoje, kadangi, anot pareiškėjo, pagal statytojo techninį projektą Nr. 09/2021 kūdra yra nuotekų imtuvas ir į šią kūdrą nukreiptas inžinerinis vamzdynas F11, dėl to ši sistema teisiškai tampa inžineriniu statiniu, kurio saugą Inspekcija privalo kontroliuoti pagal Statybos įstatymą. Pažymi, kad statytojo projekto brėžinyje Nr. 09/2021-STDP-LVN-B-1 nurodyta 2,5 m nuotekų tinklų apsaugos zona, kuri dėl netinkamos vamzdyno vietos dengiasi su pareiškėjo sklypu. Pareiškėjas tvirtina, kad atsakovė, derindama šį projektą be pareiškėjo rašytinio sutikimo, šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 7 straipsnį. Be kita ko, pareiškėjas teigia, kad atsakovė nutyli faktą, kad kaimyno sklype įrengta kūdra yra oficiali nuotekų sistemos dalis, kuriai pagal SŽNSĮ 42 straipsnį privaloma sanitarinė apsaugos zona (SAZ).

Replikuodamas dėl atsakovės teiginio, kad skundas Inspekcijai hipotetiškas, pareiškėjas teigia, kad jis pateikė geologinę ataskaitą Nr. 31534-2021, kurioje tiesiogiai perspėta dėl nuošliaužų tikimybės. Atsakovė, turėdama minėtus duomenis, juos ignoruoja, demonstruodama „profesinį nihilizmą ir motyvuotą suinteresuotumą“.

Pareiškėjas Sprendimą laiko nemotyvuotu ir nepagrįstu bei neatitinkančiu VAI reikalavimų, taikomų individualiam administraciniam aktui. Atsakovė, anot pareiškėjo, bando perkelti atsakomybę kitoms institucijoms, nors statybos valstybinė priežiūra, apimanti ir inžinerinių tinklų saugą, yra išimtinė Inspekcijos kompetencija. Bandymas „atidalinti“ kūdrą nuo joje esančio vamzdyno yra piktnaudžiavimas siekiant išvengti kontrolės funkcijos.

Pasak pareiškėjo, atsakovė, žinodama apie progresuojančią šlaito griūtį prie pat pareiškėjo sklypo ribos, sąmoningai vilkina procesą, sudarydama sąlygas tolimesniam turto naikinimui. Pareiškėjas tai vertina kaip šiurkštų tarnybinių pareigų neatlikimą.

Pareiškėjas, atsakydamas į atsakovės atsiliepimo teiginį, kad nepateikti įrodymai, akcentuoja pateiktą fotofiksaciją ir nuorodas į konkretų statytojo projektą Nr. 09/2021 bei brėžinį su neteisėtomis apsaugos zonomis. Teiginys, kad pareiškėjas „nežino, kaip pažeidžiamos jo teisės“, kai jo sklypas fiziškai nyksta dėl atsakovės suderinto broko, yra „<...> patyčios iš neįgalaus asmens ir bandymas nuslėpti savo tarnybinių aplaidumą“.

Pareiškėjas tvirtina, kad atsakovės pareigūnė atliko tyrimą „nuotoliniu būdu“, t. y. nevykdama į ginčo vietą, nors gavo informaciją apie progresuojančią šlaito eroziją. Pasak pareiškėjo, statybos priežiūros taisyklės įpareigoja specialistą, gavus informaciją apie avarinę būklę ar grėsmę saugumui, atlikti faktinį patikrinimą vietoje. Pareiškėjo teigimu, pareigūnės atsisakymas tai padaryti, prisidengiant „situacijos tapatumu 2024 metams“, yra pareigų nevykdymas.

Pareiškėjas nesutinka su atsakovės pozicija, kad nebuvo pagrindo tarnybiniam tyrimui prieš V. J. Pareiškėjas nurodo, kad pateikė objektyvius techninius įrodymus (projektas 09/2021, brėžinys Nr. 09/2021-STDP-LVN-B-1), kurie patvirtina neteisėtą apsaugos zonų suformavimą pareiškėjo sklype. Specialistė atsisakė tirti „techninį klastojimą“, apsiribodama formaliu „atsirašinėjimu“ apie 2024 m. situaciją. Tokius veiksmus pareiškėjas laiko tyčiniu imperatyvių SŽNSĮ 7 straipsnio normų ignoravimu, kas yra tiesioginis tarnybinis nusižengimas.

Pareiškėjas akcentuoja, kad jis skundą Inspekcijai grindė ne nuomone, o objektyviais techniniais dokumentais – projektu Nr. 09/2021 ir jo brėžiniais. Anot pareiškėjo, atsakovė sąmoningai vengia vertinti sklypo ribų ir apsaugos zonų koliziją, vadindamas tai „deklaratyviu pobūdžiu“, nors tai yra tiesioginis nuosavybės teisės suvaržymas.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Inspekcijos Sprendimo, kuriuo atsakyta į pareiškėjo 2026 m. kovo 26 d. skundą Inspekcijai, teisėtumo.

Iš bylos rašytinių duomenų nustatyta, kad 2026 m. kovo 13 d. Inspekcijoje buvo registruotas pareiškėjo skundas, į kurį 2026 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 2D-6923 Inspekcijos vyriausioji specialistė V. J. pateikė atsakymą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su šiame atsakyme pateikta informacija, 2026 m. kovo 26 d. pateikė pranešimą Inspekcijos viršininkui ir vidaus tyrimo skyriui „Dėl vyriausiosios specialistės V. J. galimo tarnybinio nusižengimo ir bendrininkavimo“ (minėta, skundas Inspekcijai) prašydamas: „1) Nedelsiant pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą dėl vyriausiosios specialistės V. J. veiksmų / neveiklumo. 2) Nušalinti minėtą pareigūnę nuo bet kokio tolesnio mano skundo nagrinėjimo dėl akivaizdaus šališkumo ir galimų korupcinių ryšių su kaimyninio sklypo ([duomenys neskelbtini]) savininkais. 3) Atlikti faktinių aplinkybių patikrinimą vietoje ([duomenys neskelbtini]), dalyvaujant nešališkiems inspektoriams, ir užfiksuoti šlaito griūties faktą. 4) Informuoti mane apie priimtas drausmines priemones už piliečio klaidinimą ir valstybės vardo žeminimą.“

Pareiškėjas skundą Inspekcijai motyvavo tuo, kad 2026 m. kovo 25 d. sprendime Nr. 2D-6923 specialistė nevertino naujai pateiktų duomenų apie avarinę būklę, t. y. kūdros kranto griuvimą, kuris naikina pareiškėjo turtą; manipuliuoja senais archyviniais dokumentais siekdama apginti kaimyninio sklypo savininkus; atsisako užfiksuoti žalos priežastį, tuo demonstruodama „teisinį nihilizmą ir piktnaudžiavimą biurokratija“ bei cinišką elgesį.

Atsakydama į skundą Inspekcijai atsakovė skundžiamame Sprendime nurodė, kad Inspekcijoje nagrinėjamų skundų tvarka ir terminai nurodyti Priežiūros įstatymo šeštajame skirsnyje, VAĮ, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės), ir kituose teisės aktuose. Pacitavo 2024 m. gegužės 5 d. raštu Nr. 2D-11463 Departamento pateiktame atsakyme nurodytą informaciją dėl Inspekcijos kompetencijos dėl kūdros priežiūros. Nurodė, kad 2026 m. kovo 25 d. Departamentas raštu Nr. 2D-6923 pateikė atsakymą į 2026 m. kovo 12 d. pareiškėjo skundą. Pažymėjo, kad aplinkybė, jog pareiškėjo netenkina Inspekcijos sprendimai, pati savaime nereiškia Inspekcijos darbuotojų veiksmų neteisėtumo ar piktnaudžiavimo. Nurodė, kad pareiškėjo 2026 m. kovo 12 d. skundo Inspekcijai teiginiai yra deklaratyvaus pobūdžio, išvados ir spėlionės yra hipotetinės ir nepagrįstos jokiais objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis, kaip to reikalauja VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 2 punktas, todėl tarnybinių nusižengimų tyrimai, nesant tam pagrindo, atliekami nebus, darbuotoja nebus nušalinama nuo tolimesnių pareiškėjo skundo nagrinėjimų.

Pareiškėjas, nesutikdamas su tokiu Sprendimu, pateikė skundą Komisijai prašydamas: 1) panaikinti Sprendimą; 2) įpareigoti Inspekciją sudaryti komisiją be Alytaus pareigūnų, kuri atliktų faktinį patikrinimą ir nustatytų, ar buvo išlaikyta 2,5 m nuotekų tinklo apsaugos zona, ir ar įrengtas projekte numatytas sutvirtinimas lauko akmenimis.

Skunde Komisijai pareiškėjas nurodo, kad prašo panaikinti Sprendimą dėl esminių pažeidimų: 1) pareiškėjo pateikta fotofiksacija 2026 m. kovo 12 d. skunde rodo progresuojančią eroziją ir nuošliaužas, tačiau Inspekcijos viršininkas ignoruoja vaizdinius įrodymus siekdamas nutraukti skundo nagrinėjimą ir nuslėpti avarinę būklę; 2) Inspekcijos viršininkas privalėjo įvertinti aplinkybes, kad, kai nuotekos nukreipiamos į kūdrą, ši kūdra teisiškai tampa nuotekų sistemos šalinimo dalimi, t. y. inžineriniu statiniu, kurio priežiūra yra Inspekcijos kompetencija; 3) Inspekcijos viršininkas konstatuoja, kad pažeidimų nenustatyta, bet tai prieštarauja paties statytojo patvirtintam projektui; 4) ignoruojama geologinė rizika. Papildomai teiktuose paaiškinimuose pareiškėjas nurodė, kad situacija nėra tapati 2024 m. tyrimui, akcentuoja Inspekcijos kompetenciją; nurodo, kad yra pateikęs

fotofiksaciją ir nuorodas į konkretų statytojo projektą Nr. 09/2021 bei brėžinį su neteisėtomis apsaugos zonomis, geologijos ataskaitą. Nurodo, kad nesutinka su atsakovės pozicija, kad nebuvo pagrindo tarnybiniam tyrimui prieš V. J., nes yra pateikęs objektyvius techninius įrodymus (projektą 09/2021, brėžinį Nr. 09/2021-STDP-LVN-B-1), kurie patvirtina neteisėtą apsaugos zonų suformavimą pareiškėjo sklype.

Sprendžiant dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo, pirmiausiai pažymėtina, kad pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą praktiką administraciniame teisme (ir Komisijoje) nagrinėjamos bylos dėl individualaus administracinio akto teisėtumo ribas apibrėžia ne tik pareiškėjo suformuluotas skundo dalykas, bet pirmiausiai procesas, kuris vyko viešojo administravimo institucijoje, kurios sprendimas, veiksmai ar neveikimas yra skundžiami administraciniam teismui, t. y. administraciniame teisme nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Administracinis teismas sprendžia dėl administracinių sprendimų ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdamas į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokią sprendimą turėjo teisę priimti institucija, nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės. Administracinis teismas neturi kompetencijos išspręsti klausimą, kuris nebuvo išnagrinėtas institucijoje, arba priimti administracinį sprendimą, nes byloje yra tikrinamas tik viešojo administravimo subjekto sprendimo, veiksmų ar neveikimo teisėtumas, t. y. vykdoma viešojo administravimo subjekto kontrolė (ABTĮ 3 str.). (žr. pvz. LVAT 2018 m. spalio 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-704-602/2018).

Iš skundo Komisijai turinio ir pateiktų priedų matyti, kad savo teisių pažeidimą pareiškėjas sieja būtent su, pareiškėjo vertinimu, netinkamu jo 2026 m. kovo 12 d. prašymo išnagrinėjimu ir teikia argumentus dėl nesutikimo su 2026 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 2D-6923. Pareiškėjas nurodo, kad 2026 m. kovo 12 d. fotofiksacija pagrindžia naujus duomenis, nes ji „įrodo progresuojančią eroziją ir nuošliaužas. 2024 m. tyrimo metu šių procesų nebuvo“. Atkreiptinas dėmesys, kad 2026 m. kovo 12 d. fotofiksacija buvo pateikta 2026 m. kovo 12 d. skunde Inspekcijai ir dėl jos Inspekcija pasisakė 2026 m. kovo 25 d. sprendime Nr. 2D-6923. Pareiškėjas kartu su skundu Komisijai teikia techninio darbo projektą 09/2021, aiškinamąjį raštą, sklypo plano ištrauką, geologinių tyrimų ataskaitos Nr. 31534-2021 išvadą dėl šlaitų nestabilumo, siekdamas, kad jie būtų įvertinti, tačiau toks reikalavimas skunde Inspekcijai nebuvo suformuluotas, todėl Komisija dėl jų nepasisakys.

Sutiktina su atsakove, kad pareiškėjas skundžia 2026 m. balandžio 3 d. Sprendimą, nes prašydamas jį panaikinti siekia kitokio 2026 m. kovo 12 d. skundo išnagrinėjimo rezultato, t. y., kad 2026 m. kovo 12 d. fotofiksacija būtų pripažinta kaip nauji duomenys, patvirtinantys, kad pasikeitė 2024 metais buvusi situacija. Nesutikdamas su 2026 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 2D-6923, pareiškėjas turėjo teisę per 30 kalendorinių dienų apskusti šį sprendimą teisės aktų nustatyta tvarka. Iš 2026 m. kovo 26 d. skundo Inspekcijai turinio darytina išvada, kad pareiškėjas 2026 m. kovo 26 d. skundu Inspekcijai siekė inicijuoti tarnybinio nusižengimo tyrimą vyriausiajai specialistei V. J. ir nesutikimo su 2026 m. kovo 25 d. sprendimu motyvus nurodė tik kaip galimą pagrindą tarnybinio patikrinimo inicijavimui. Pareiškėjas, nesutikdamas su 2026 m. kovo 25 d. sprendime pateiktu atsakymu ir manydamas, kad Inspekcijos darbuotoja piktnaudžiavo jai suteiktomis teisėmis bei pareigomis, pateikė Inspekcijos viršininkui skundą. Komisija atkreipia dėmesį, kad šiame skunde pareiškėjas prašė išimtinai spręsti klausimus dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo pradėjimo, pareigūnės nušalinimo nuo tolimesnių pareiškėjo skundo tyrimų ir pareiškėjo informavimo apie jos atžvilgiu priimtas drausmines priemones. Komisija pažymi, kad pareiškėjo skunde Komisijai nurodomi galimi Inspekcijos pažeidimai ir argumentai išplečia pareiškėjo 2026 m. kovo 26 d. teikto skundo Inspekcijai ribas.

Taigi, šio skundo ribas apibrėžia pareiškėjo 2026 m. kovo 26 d. kreipimasis į Inspekciją su prašymu pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą ir Inspekcijos priimtas Sprendimas šiuo klausimu.

Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 „Dėl Tarnybinių nuobaudų

skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), reglamentuoja tarnybinių nusižengimų tyrimo atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams ir statutiniais valstybės tarnautojams, kurių tarnybos santykius ir statusą reglamentuoja atitinkamai Valstybės tarnybos įstatymas (toliau – VTĮ) ir Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymas, tvarką (Aprašo 1 punktą).

Aprašo 3 punkte, be kita ko, nurodyta, kad tarnybinio nusižengimo tyrimą pradeda VTĮ 25 straipsnio 1 dalyje ir Diplomatinės tarnybos įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys. Gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinių nusižengimą, tarnybinio nusižengimo tyrimas pradamas per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo. VTĮ 25 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės taryba pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo padarytą tarnybinių nusižengimą.

Administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad nors piliečiams suteikiama teisė inicijuoti tarnybinių patikrinimų atlikimą, tačiau jie neturi teisės apskūsti tokių patikrinimų išvadų ar vadovų, turinčių teisę skirti nuobaudas, sprendimų (tokia teisė suteikta tikrinamiems pareigūnams). Asmenys, inicijavę tarnybinio patikrinimo atlikimą, pagal bendruosius gero administravimo principus, įgyja tik teisę būti informuoti apie konkretaus tarnybinio patikrinimo rezultatus (žr., pvz., LVAT 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2450-662/2019). Viešojo administravimo subjektų raštai, kuriais tarnybinio patikrinimo atlikimą inicijavę asmenys yra informuojami apie tarnybinių patikrinimų rezultatus (atsisakymą atlikti tokius patikrinimus), yra informacinio pobūdžio, jais yra pateikiama bendra informacija apie pranešimo nagrinėjimą institucijoje bei jo metu nustatytas aplinkybes, šiais raštais tarnybinio patikrinimo atlikimą inicijavusiems asmenims nėra formuluojami kokie nors patvarkymai (įpareigojimai), todėl tokie raštai patys savaime nesukelia minėtiems asmenims kokių nors teisinių pasekmių (žr., pvz., LVAT 2018 m. rugsėjo 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-642-822/2018).

Komisija pažymi, kad tarnybinio tyrimo pradėjimas arba atsisakymas pradėti, taip pat, atitinkamų drausminio priemonių taikymas arba jų netaikymas valstybės tarnautojai, pareiškėjui, kaip asmeniui inicijavusiam tarnybinio patikrinimo atlikimą, nesukelia jokių teisinių pasekmių, t. y. nesukuria, nepakeičia ir nepanaikina jo teisių ar pareigų. Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes, pripažintina, kad pareiškėjas neturi teisinio suinteresuotumo dėl V. J. tarnybinės atsakomybės. Nagrinėjamu atveju pareiškėjui teisinės pasekmės sukelia Inspekcijos 2026 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. 2D-6923.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Pagal Taisyklių 33 punktą asmens kreipimasis, kuris neturi prašymo ar skundo požymių ir kuriame išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie institucijos veiklos pagerėjimą ar trūkumus, pateikiami pasiūlymai, kaip pagerinti institucijos veiklą, atkreipiamas dėmesys į tam tikrą situaciją ar padėtį, turi būti priimtas, užregistruotas ir įvertintas jo turinys, su juo turi būti susipažindintas institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, tačiau į jį nėra atsakoma, jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip.

VAĮ 11 straipsnio 3 dalyje išvardinti atvejai, kuomet prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas. Minėto straipsnio 3 dalies 2 punkte, be kita ko nurodyta, kad vienas iš tokių atvejų yra tuomet, kai jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti.

Skundžiamame Sprendime, atsakant į pareiškėjo prašymą pradėti tarnybinių patikrinimų tyrimą nurodyta, kad 2026 m. kovo 26 d. skunde Inspekcijai nurodyti teiginiai yra nepagrįsti jokiais objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis, deklaratyvaus pobūdžio, o vien faktas, kad pareiškėjo netenkina Inspekcijos darbuotojų sprendimai, nėra pagrindas konstatuoti Inspekcijos darbuotojo

piktnaudžiavimą, neveikimą ar neteisėtus veiksmus, todėl tarnybinių nusižengimų tyrimai, nesant tam pagrindo, atliekami nebus.

Pasisakant dėl pareiškėjo reikalavimo įpareigoti atsakovę atlikti tarnybinių patikrinimą, Komisija pažymi, kad pagal suformuotą LVAT praktiką joks teisės aktas nenustato pareigos atlikti tarnybinių patikrinimą, gavus bet kokią informaciją apie tikėtiną tarnybinių nusižengimą, teismas (šiuo atveju ir Komisija) taip pat neturi galimybės įpareigoti viešojo administravimo subjektą tai padaryti. Tarnybinės atsakomybės klausimai priskirtini išskirtinai įstaigos, kurioje asmuo dirba, kompetencijai: atlikti ar neatlikti tarnybinių patikrinimą, paskirti ar nepaskirti tarnybinių nuobaudą yra būtent tokios įstaigos diskrecija (žr., pvz., LVAT 2025 m. kovo 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1497-520/2025 ir joje nurodytą teismų praktiką).

Bylos duomenys patvirtina, kad pareiškėjo 2026 m. kovo 26 d. skunde Inspekcijai nurodyta informacija apie vyriausiosios specialistės galimą tarnybinių nusižengimą buvo įvertinta ir pareiškėjui pateiktas skundžiamas Sprendimas, kuris yra pasirašytas Inspekcijos viršininko – t. y. asmens, turinčio teisę spręsti dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo pradėjimo. Atsakovė nurodė argumentus, kuriais buvo remtasi vertinant skundo turinį, pateikė motyvus dėl priimto tokio sprendimo. Komisijos vertinimu, pareiškėjo dėstomi argumentai susiję su anksčiau Inspekcijoje priimtų raštų teisėtumo vertinimu, todėl sutiktina su atsakovės pozicija, kad pareiškėjas prašo panaikinti skundžiamą Sprendimą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad siekia kitokio skundų išnagrinėjimo rezultato. Įvertinus nustatytas aplinkybes konstatuotina, kad nėra pagrindo pripažinti skundžiamą Sprendimą neteisėtu ir naikinti jį skunde nurodytais motyvais.

Dėl reikalavimo įpareigoti Inspekciją sudaryti naują komisiją (be Alytaus pareigūnų) faktiniam patikrinimui.

Pažymėtina, kad Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo funkcijų, todėl negali vykdyti tam tikram viešojo administravimo subjektui įstatymais suteiktos kompetencijos (žr., pvz. LVAT 2009 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-603/2009; kt.). Pagal formuojamą teismų praktiką, ginčus nagrinėjančios ikiteisminės ir teisminės institucijos, tarp jų ir Komisija, pagal savo kompetenciją priimtu sprendimu neįpareigoja atsakovo (viešojo administravimo subjekto) priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą. Komisija, išnagrinėjusi skundą ir nustačiusi atsakovo priimto sprendimo ar veiksmų (neveikimo) neteisėtumą, gali įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo kreipimąsi ir priimti dėl jo administracinį sprendimą. LVAT 2013 m. gruodžio 10 d. nutartyje Nr. A602-1902/2013 yra konstatavęs, jog administracinis teismas (pagal analogiją – Komisija), nagrinėdamas skundus dėl individualių administracinių aktų teisėtumo, vykdo viešojo administravimo subjektų kontrolę, t. y. kontrolės modelio byloje vykdo objektyvios teisinės tvarkos apsaugos funkcijas. Taigi, materialinės teisės normas taiko ne Komisija, o viešojo administravimo subjektas, kuris sprendžia klausimą dėl administracinio sprendimo priėmimo, o Komisija tik sprendžia klausimą, ar viešojo administravimo subjektas teisingai taikė materialinės teisės normas.

Vadovaujantis išdėstytu, byla dalyje dėl pareiškėjo reikalavimo įpareigoti Inspekciją sudaryti naują komisiją faktiniam patikrinimui nutrauktina, nes tokia kompetencija Komisijai nėra suteikta teisės aktais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos narės

Danutė Kulikauskienė

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė